

Príklad testu na prijímacie skúšky zo slovenského jazyka a literatúry (I)

Text

Stalo sa to dávno – pradávno, takže sa v pamäti ľudí ani neuchovalo, aký nepriateľ to vtedy ohrozoval mesto – Bratislavu. Zaútočili práve na Rybársku bránu, najslabšiu zo všetkých mestských brán. Za jej hlavnú obranu sa pokladal Dunaj. Neďaleko brány, na juh od mestských hradieb, obklopený dunajskou vodou, stál ostrov s mohutnou skalou. Všetkými zbraňami ostreľovali nepriateľa.

Medzi obrancami bol aj rybár Kliment Urban. Nepriateľ metal na obrancov mohutné kamene. Obrovský balvan dopadol na ostrov, skala s temným rachotom pukla a z jej útrobov jej vytryskla voda. „To je náš koniec!“ kričali zúfalo. Vtom Urbanovi blysko hlavou – dunajský orol. „Dobrý duch rieky Dunaja, príd' nám na pomoc!“ Slová zanikli v streľbe a zrazu z druhého brehu Dunaja letí mohutný orol. Pred sebou ženie obrovské vlny. Vlniská ako domy.... . Voda zaliala nepriateľov, všetkých ich vo svojej vode pochovali.

(M. Ďuríčková, Orol záchranca, upravený text povesti)

Úlohy k textu

1. Z úvodného textu nevyplýva.

- a/ Ľudia si nepamätajú dátum tejto bitky.
- b/ Nepriateľ útočil divo a úporne.
- c/ Na pamiatku postavili Bratislavčania na tom mieste, kde vytryskla voda, studňu – utešenú fontánu.
- d/ Mohutný orol sa zjavil v pravý čas, vyslyšal rybára Klimenta.

2. Z úvodného textu vyplyva:

- a/ Z kuší, prakov a hákovníc ostreľovali nepriateľa.
- b/ Zaknísali sa vojaci, poodfrkovali im z hlavy ligotavé šišaky.
- c/ Na fontáne majster umiestnil dunajského orla s rozpätými krídlami.
- d/ Nepriateľ bol veľmi silný a dobre vyzbrojený.

3. Miesto, kde bola postavená fontána, je dnes Hviezdoslavovým námestím. Je umiestnená pred

budovou:

- a/ /starého/ Slovenského národného divadla
- b/ Matice slovenskej
- c/ Dómu sv. Alžbety
- d/ Múzea SNP

4. Dopln v texte vynechané písmená i/í, y/ý. Slová z textu vypíš.

Nepriateľ vo veľkej pres-le napadol mesto. V-chádzajúce slnce sa s bl-skotom odrážalo od kovov-ch šišiakov vojska. Pohľad na to m-hotanie vzbudzoval obrovsk- strach a úzkosť.

V kamenn-*ch* rozsadinách sa opevnil- obrancovia. Bol- medzi n-*m*- smel- r-*bár*-. A zrazu sa zjav-*l* duch riek- Dunaj.

.....

.....

5. Vymysli vlastný názov k úvodnému textu.

.....

6. Napíš, aký jazykový štýl je použitý v ukážke.

.....

7. Urči literárny druh diela z úvodnej ukážky:

a/ román b/ epika c/ povesť d/ lyrika

8. V úvodnom texte sú podčiarknuté umelecké jazykové prostriedky:

a/ epiteton, personifikácia, prirovnanie

b/ inverzia, metonymia, epiteton

c/ zdrobnenina, metafora, prirovnanie

d/ epiteton, metafora, prirovnanie

9. *Ej, veru to boli junáci. Už luna svietila, keď dobojovali.*

Uvedené vety obsahujú:

a/ knižné slová

c/ básnické slová

b/ odborné termíny

d/ hovorové slová

10. V nasledujúcom texte podčiarkni nespisovné slová a napíš ich správne:

V bedni mali uložené niektoré zbrane. Vyšpekulovali to veľmi dobre. Niektoré problémy vyriešili pred odchodom, ďalšie poriešili priamo na bojisku. Vojakov museli najprv ukládnit'.

.....

11. Ktoré slovo vzniklo rovnakým spôsobom ako slovo oddávna?

a/ prameň

c/ pracháč

b/ pračlovek

d/ pralinka

12. Označ možnosť, v ktorej sú všetky prídavné mená vzťahové:

- a/ najslabšou, bratislavská, odvážni c/ dunajskou, mestskou, rybárska
 b/ smelí, veľkej, rybárska d/ dunajskou, mohutný, víťazný

13. Uprav slová v zátvorke gramaticky aj pravopisne správne:

- a/ tváрили sa /hnevlivý/.....
 b/ rozprávali /slovenský/.....
 c/ po boji bolo /príjemný/.....
 d/ aj oni sa vedia správať /ľudsky/.....

14. Človek, o ktorom povieme, že nosí deravú kapsu:

- a/ má smolu, taška sa mu roztrhla
 b/ taška sa mu prederavila, stratil peňaženku
 c/ chce na seba upozorniť
 d/ nič nemá, je chudobný

15. Dopln tabuľku:

	Slovo	Lokál singuláru	Nominatív plurálu	Skloňovací vzor
a/	učiteľ			
b/	organizácia			
c/	ruža			
d/	dedo			
e/	huslista			
f/	tričko			
g/	štadión			
h/	konár			
ch/	ucho /ľudské/			
i/	ucho /na hrnci/			

16. Dopln' vynechané malé/vel'ké písmená v zátvorke za textom:

a/ na -ianoce, -ianočné zvyky, -ákladná -kola na -lici -sloboditeľov, -ysucké -ové -esto,

-iedenský rezeň, -tlantický -ceán, -tropkovčan, /v, v, z, š, u, o, k, n, m, v, a, o, s/

b/ -eľkonočné koláče, -emplínska -írava, -atranské -títy, -everná -merika, -iagarské vodopády,

-pišský hrad, -urópa, /v, z, š, t, š, s, a, n, s, e/

17. Nakresli správne schému nasledujúcej vety a pomenuj správne vetné členy, ktoré obsahuje

/Bez akéhokol'vek číslovania!/: Zraky sa im rozbehli po krásnom okolí hôr a dolín.